

Проект:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Заместник-министър на земеделието, храните и горите

.....
..... 2018 г.

ДО

Г-Н РУМЕН ПОРОЖАНОВ

**МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ**

ОДОБРЯВАМ:

**МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО,
ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ**

Относно: Проект на Заповед за започването на приема на заявления за подпомагане по мерките, финансирани от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ПРСР 2014-2020 г.) за кампания 2018

Д О К Л А Д

от

Д-р Лозана Василева

Заместник – министър на земеделието, храните и горите

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Съгласно разпоредбите на чл. 4 ал. 5 от Наредба № 5 от 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания, започването на прием на заявления по мерките от ПРСР 2014-2020 г. се извършва след издаване на заповед от министъра на земеделието, храните и горите. Приложимото законодателство, свързано с прилагане на тези мерки предвижда плащанията да се предоставят в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

Съгласно чл. 11 от Наредба № 7 от 2015 г. за прилагане на мярка 10 „Агроекология и климат“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

плащанията следва да се предоставят в рамките на предвидените финансови средства по мярката в ПРСР 2014 – 2020. Аналогична разпоредба е предвидена и в чл. 9 от Наредба № 4 от 2015 г. за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Предвид многогодишния характер на изпълняваните ангажименти, поети до настоящия момент от Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (ДФЗ-РА) са изискани данни за наличните финансови средства по двете мерки. Съгласно актуалните данни на ДФЗ-РА е налице недостиг на финансови средства по мярка 11 „Биологично земеделие“, който може да се очаква в края на изпълнението на мярката. В допълнение всички данни за заявените за подпомагане площи сочат, че планираните индикатори по отношение на подмярка 11.1 (в преход към биологично производство) и подмярка 11.2 (биологично производство) са изпълнени.

Данни за мярка 10 „Агроекология и климат“ сочат наличието на излишък, но изчисленият размер на неангажираните финансови средства не би бил достатъчен за удовлетворяване на засиления интерес към мярката.

В края на 2017 г. приключиха ангажиментите на земеделски стопани, изпълняващи дейности по мярка 214 „Агроекологични плащания“ от ПРСР 2007-2013 г. Част от дейностите са идентични с такива, финансирани по мярка 10 „Агроекология и климат“ от ПРСР 2014-2020 г. , като подпомагането е базирано на площи или отглеждан брой животни. По отношение на дейностите, изпълнявани на площ може да се очаква значителен интерес, както от кандидатите по мярка 214 „Агроекологични плащания“, така и от нови кандидати за други дейности от мярка 10 „Агроекология и климат“. С оглед на липсата на ограничения в размера, заявяван за подпомагане и критерии за подбор, в случай на подадени заявления за подпомагане, с които би се надвишил планирания бюджет по мярката, и отчитайки ограничените налични финансови средства, е налице висок риск да бъде нарушен принципа за добро финансово управление.

Дори при приема на заявления по мярката през кампания 2018 г. да бъде въведено условие за заявяване на площите от приключилите ангажименти от мярка 214 „Агроекологични плащания“, може да се очаква неколккратно надвишаване на необходимите средства спрямо текущия излишък. Допълнително наблюдаваният интерес през последните години към дейностите от направление „Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство“ сочи, че отново може да се очаква значителен ръст на нови площи, които да бъдат заявени за подпомагане и през кампания 2018 г., който е невъзможно да бъде прогнозиран, съответно регулиран с оглед на ограничените финансови средства по мярка 10 „Агроекология и климат“.

За дейности от други две направления, предвиденото подпомагане е основано на отглеждания брой и вид животни и пчелни семейства. По отношение на направлението „Подсигуряване на разнообразна паша на пчелите и осигуряване на естествено опрашване“ чрез преместване на пчелни семейства, освен необходимите финансови средства, прилагането му в голяма степен е обвързано с възможността на осигуряване на ефективен контрол за спазване на изискванията. Осигуряването на ефективна система на контрол при отпускането на финансова помощ е задължително условие за мерките,

финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). Към настоящия момент информационната система на Българската агенция за безопасност на храните (VeTIS) не може да гарантира проследяването и спазването на изискванията за предоставяне на подпомагане по това направление.

Дейностите от направление „Опазване на застрашени от изчезване местни породи, важни за селското стопанство“ са насочени към запазване и отглеждане на застрашени от изчезване местни породи, като ежегодният ръст на отглежданите породи, без съмнение е резултат от осигуреното финансиране чрез мерките от ПРСР 2007-2013 г. и ПРСР 2014-2020 г. Липсата на финансиране за отглежданите животни може да застраши поддържания брой на животните от съответните породи. Загубата на породи животни или рязко намаляване на отглеждания брой би означавало, че изразходваните средства до настоящия момент не са постигнали целите си за опазване на съответните породи. С оглед на насочваните финансови средства по това направление в периода 2008 – 2017 се отчита ръст в броя на породите, а ограничаването на подпомагането може да има значим неблагоприятен ефект, предвид броя на животните, отглеждани от земеделски стопани, приключили ангажиментите по мярка 214 „Агроекологични плащания“ от ПРСР 2007-2013 г., ако те започнат да намаляват размера на стадата.

От друга страна, съществува риск при значително увеличение на броя на заявените за подпомагане животни през кампания 2018 да се надвиши ограничения размер на разполагаемите финансови средства в бюджета на мярката. По отношение на финансовия риск следва да се има предвид, че рискът може да се появи и при значимо нарастване на броя на отглежданите животни от тези породи от земеделски стопани, вече изпълняващи ангажименти по мярка 10 „Агроекология и климат“ от ПРСР 2014-2020 г., поради липсата на ограничения за заявяването им в годините на изпълнявания ангажимент. Предвид гореизложеното е необходимо да бъде извършен допълнителен анализ и оценка на броя на отглежданите животни от всяка порода в страната, предвид възможността преди края на програмния период да бъдат достигнати прагове за съответна порода, над които същата не е застрашена от изчезване.

С цел осигуряване на добро финансово управление и ефективна защита на финансовите интереси на Съюза, в съответствие с чл. 65 Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета, и предвид предоставените данни от Държавен фонд „Земеделие“ за наличие на недостиг на средства по мярка 11 „Биологично земеделие“ и ограничени финансови средства по мярка 10 „Агроекология и климат“, които да могат да покрият очаквания ръст на заявени за подпомагане площи и животни считам за целесъобразно прием на заявления за подпомагане, с които може да се поемат нови ангажименти през кампания 2018 да бъде ограничен до дейностите, свързани с отглежданите животни, предвид факта, че за запазването на съответните породи са изразходвани финансови средства от ПРСР 2007-2013 г. и ПРСР 2014-2020 г.

С оглед на риска това да доведе до формиране на недостиг в бюджета на мярка 10 „Агроекология и климат“, предлагам приема на заявления за подпомагане по направление

„Опазване на застрашени от изчезване местни породи, важни за селското стопанство“ да бъде под условие, че одобрението за участие и подпомагане се извърши при наличие на финансови средства за многогодишните ангажменти. При прилагане на мярката могат да бъдат предприети допълнителни действия за управление риска. Предвид фактът, че по мярка 12 „Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите“ и 13 „Плащания за райони с природни или други специфични ограничения“ от ПРСР 2014-2020 г. не се поемат многогодишни ангажменти и данните за изразходваните до този момент средства, предлагам приема на заявления за подпомагане по тези мерки да започне с началото на кампанията за директни плащания 2018 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното предлагам да одобрите проект на Заповед за започване на прием на заявления по мерките от ПРСР 2014 – 2020 г. за кампания 2018, подавани по реда на Наредба № 5 2009 г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за директни плащания.

С УВАЖЕНИЕ,

Д-Р ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА
Заместник-министър